

II

Gen. Szeptycki natychmiast po otrzymaniu powyższej odpowiedzi Piłsudskiego napisał drugie podanie o dymisję, podające motywy, skłaniające go do ponownej prośby o zwolnienie z ówczesnego jego stanowiska: «Gazeta Warszawska», będąca oficjalnym organem Narodowej Demokracji, zarzuciła mu w artykule z 16 grudnia 1918 r. zdradę kraju. Partia ta dąży ze względów politycznych do zmiany składu dowództwa. «Głęboko dotknięty w swym honorze, uważa dalszą pracę na odpowiedzialnym stanowisku — wobec wstępu, jaki nabrał do tak niskich, niehonorowych sposobów — za niemożliwą».

Piłsudski tego samego dnia dał niżej przytoczoną odpowiedź, będącą potępieniem metod użytych przez Narodową Demokrację.

List podajemy według «Monitora Polskiego» z 21 grudnia 1918 r.

Warszawa, 18 grudnia 1918 r.

Do Pana Generała dywizji, Stanisława Szeptyckiego,
Szefa Sztabu Generalnego w Warszawie

Dymisji, wniesionej ponownie przez Pana Generała, nie przyjmuję. Polecam Panu dalsze pełnienie dotychczasowych obowiązków. Odczuwając przykre i drażliwe położenie Pana Generała, spowodowane dzisiejszą sytuacją i położeniem, o którym mi Pan Generał już dawniej meldował, żałuję, że w dzisiejszym stanie tworzenia się państwa nie rozporządzam ustawą, która w każdym państwie o prawnym porządku, broni praw wojska i bierze je w opiekę. Tym bardziej jednak uważam za niemożliwe dopuścić, by takimi metodami można było osiągnąć zmiany na tak odpowiedzialnych i ważnych stanowiskach.

J. Piłsudski.

ODPOWIEDŹ DANA DELEGACJI LITWINÓW
ZAMIESZKAŁYCH W POLSCE

(18 grudnia 1918 r.)

Przybyła do Belwederu w dniu 18 grudnia 1918 delegacja Litwinów złożyła adres, w którym dała wyraz niepokojom z powodu krążących pogłosek o zamiarze wysłania sił zbrojnych na Litwę bez porozumienia się z odpowiednimi czynnikami litewskimi. Adres wspominał również o rzekomym uczestniczeniu Polaków z Litwy w Sejmie Ustawodawczym, co zakwestionować musiałoby suwerenność państwa litewskiego. W zakończeniu adres dawał wyraz dumie z po-

wodu tego, że właśnie ziemia litewska wydała Józefa Piłsudskiego. Wyrażono też w adresie nadzieję, że Piłsudski, jako Naczelnik Państwa, dążyć będzie do nawiązania dobrych stosunków między dwoma odradzającymi się państwowo narodami.

Odpowiedź Piłsudskiego podajemy w streszczeniu «Robotnika», z 19 grudnia 1918.

Naczelnik Państwa odpowiedział delegacji serdecznie, iż jest przyjacielem Litwinów, przyjacielem, który chce im pomóc. Aby to jednak było możliwe, aby Polska pomogła siostrzanej Litwie, trzeba, żeby Litwini ograniczyli swe pretensje do Litwy etnograficznej, gdyż Litwa historyczna posiada obszary bezwzględnie polskie. W stosunku do Litwy etnograficznej Polacy nie żywią żadnych uczuć zaborczych.

Imperializm litewski, popierany przez Niemców, musi ustać, gdyż nie ma on żadnych szans powodzenia, właśnie dlatego, iż był przez Niemców faworyzowany¹⁾. Polska nie ma nic przeciwko temu, aby powstało niezależne państwo litewskie, ale zdaje się, iż Litwa będzie państwowo zespolona z Polską. Koalicja musi być uprzedzona do państwa litewskiego, stworzonego przez Niemców²⁾, dlatego w interesie Litwinów leży szukać dla siebie rozstrzygnięcia na drodze polubownego porozumienia z Polską. Litwini powinni wysłać do Polski delegację, któraby ułożyła wspólnie z rządem polskim projekt rozstrzygnięcia sprawy litewskiej.

UWAGI O SYTUACJI W MAŁOPOLSCE WSCHODNIEJ I O ORGANIZOWANIU WOJSKA

(19 grudnia 1918 r.)

«Kurier Warszawski» z dnia 19 grudnia 1918 r. podał w swej «Kronice politycznej» niżej przytoczone wynurzenia Piłsudskiego, opatrując je następującym wstępem: «W najbliższym otoczeniu Komendanta Piłsudskiego zanotowano szereg jego uwag, wypowiedzianych w rozmowie na temat położenia w Galicji wschodniej». Ze słów tych wynikałoby, że opublikowanie tych wynurzeń było inspirowane

¹⁾ Niemcy wymusiły na Rosji w pokoju brzeskim przyznanie Litwie granic, obejmujących Grodno, Białystok, Wolkowysk, Osowiec i które na pewnym odcinku docierały nawet do Bugu.

²⁾ Władze okupacyjne niemieckie zwołały w 1917 r. do Wilna «przedstawicieli» narodu litewskiego i na tym zjeździe postanowiono przywrócić samodzielne państwo litewskie.